

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumerațiune nouă

la

„TELEGRAFUL ROMÂN”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul al treilea al anului 1891, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asigurațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Iunie 1891, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel expeditura va fi silită a sista expedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fișii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 24 Iunie, 1891.

Alegerile pentru parlamentul unguresc se vor face anul venitoriu, dacă nu cumva guvernul va fi silit să disolve actualul parlament, pentru gâlăgia ce o inscenază opoziția din incidentul pertractării proiectului despre administrațiunea de stat.

De regulă în anul, care premerge anului de alegere, listele electorale se compun cu mai multă atențiune.

Reclamațiunile se fac cu mare îngrijire, se instituie comitete anume, cari se îngrijesc, ca nici un alegătoriu îndreptățit să nu rămână afară din liste.

Așa fac partidele organizate, așa fac cluburile diferitelor reprezentanțe municipale, încât sunt interesate, ca listele să fie corecte.

La noi nu scim să se fi făcut de multă vreme atari pregătiri.

La noi toate au fost lăsate în voia întâmplărilor.

Oameni inteligenți, advocați și profesori au fost lăsați din liste afară, acestia nu au reclamat și și-au pierdut dreptul de alegătoriu.

Ni se va obiecta, că de ce să ne ocupăm cu d'al de aceste lucruri, când noi și așa nu participăm la alegerile dietali.

Obiecțiunea aceasta ar sămăna foarte mult cu renunțarea totală dela exercitarea drepturilor politice.

Dela acesta noi însă nu putem renunța, ori cât de puține sunt șansele pentru reușita noastră. Indată ce ministrul de iusticie va prezenta proiectul pentru

iurisdicțiunea curții de cassatiune în afaceri electorali, atunci un motiv principal pentru care s'a decretat pasivitatea și pentru Ungaria cade de sine și bănătenii nu mai au cuvânt de a rămâne în pasivitate. Se vor face și atunci presiuni, violențe, terorități și câte abuzuri au inventat organele administrației de a ne împedea ca să ne validăm drepturile noastre, dar cel puțin avem remedii de drept și un for ca curtea de cassatie nu poate sancționa abuzurile și mișelile, cum le a sancționat comisiunile parlamentari, cari au eșit din aceea majoritate coruptă, precum corupte au fost și alegerile, din cari a eșit.

De aceea noi vom fi de vină, dacă nu ne îngrijim ca alegătorii români să fie luați în liste, al nostru va fi păcatul, dacă nu vom fi pregătiți pentru toate eventualitățile, fie că participăm la alegeri, fie că perseverăm în starea destul de tristă, în care ne găsim acum.

Modificarea legii electorale din 1874 în sensul propunerilor deputatului Irányi nu ar fi fără înrădărire asupra politicii românilor, încât privesce participarea lor la viața de stat.

După legea din 1874 e greu a aștepta, ca românii să intre în luptă cu arme atât de neegali. După censul cel ridicat în Ardeal era imposibil ca românii să nu reclame din totă puterea schimbarea acelei legi, după care parlamentul unguresc este compus după două censure de dare, dar se vede, că tocmai reclamul românilor, tocmai că ce ei au cerut modificarea legii, nu s'a cugetat nici guvernul nici alți membrii ai parlamentului, ca să ia inițiativa pentru o schimbare mai favorabilă și mai dreaptă a legii.

A venit deputatul Irányi și o a cerut el.

Motivele aduse sunt destul de puternice, ca parlamentul să le accepte, dacă voesc.

Ciocoii din Ardeal de bună seamă că vor pune totul în mișcare contra modificării. Ați ei pot face mai bun țerg cu câțiva sfârșari și birtași, cari sunt alegători, decât cu poporul, care sub conducere bună și înțeleptă, poate că nu ar merge orbesce în cursele, ce i le pun dușmanii lui seculari.

În Ardeal sunt puțini proletari, sunt puțini oameni, cari nu plătesc dare directă de 4 fl. v. a.

Dacă s'ar admite ca acestia toți să fie alegători, atunci am fi făcut un pas spre bine, atunci un punct cardinal din dorințele românilor s'ar realiza și atunci politica de abstenență nu ar mai avea loc. Dar atunci ar trebui o altă organizare. În fie-care municipiu ar trebui să avem un comitet, care să dirigă aceste afaceri, să facă reclamații pentru cei remași afară din liste și reclame contra celor ce au intrat pe nedrept în listele electorale. Așa pregătiți am pute intra în lupta electorală. Preoții, în frunte cu popo

rul disciplinat cum se cade, nu ar reuși în cercuri românesce și cu voturile noastre cei mai încărnați dușmani ai noștri. Bethlen Gábor și alți oameni de tristă memorie ca și el, ar trebui să-și caute alți alegători, să vorbescă în numele lor, dar nu cercurile românesce din Ardeal, acele cercuri, în cari până acum s'au validat tot oameni, cari nu au căutat de popor și de binele lui, fără de interesele lor.

Dar ori să va primi propunerea lui Irányi, ori nu, — și noi tare credem, că nu, — cu toate aceste insistăm ca pretutindenea fruntașii noștri să caute, ca listele să se compună după dreptate și reclamațiunile să facă la bun timp și în termenul deschis.

Să lăsă toate la voia întâmplării, să nu ne mirăm, că suntem despoiați de drepturi, căci nici că merităm altceva.

Mihail Kogălniceanu.

O tristă scire ne-a sosit din Paris: Mihail Kogălniceanu, marele patriot, marele bărbat de stat al României, a încetat din viață, în urma operațiunii, la care l'au supus medicii din Paris.

Cu Mihail Kogălniceanu dispărea încă o figură măreață din vechea generațiune, din aceea pleiadă de bărbați ilustri și viguroși a căror viață e legată de întreaga mișcare națională, politică și literară a acestui vechi.

Mihail Kogălniceanu era inestrat de natură cu calități rare, atât ca inteligență cât și ca fisic, căci el mōre în vîrstă de 85 ani și toți își aduc aminte, că până mai zilele trecute pronunța lungi discursuri în parlament și citia, în timp de două ore, la ședința solemnă a jubileului Academiei române, o disertațiune a sa asupra desrobirii țiganilor.

Cu el țara pierde pe unul din bărbații sei cei mai inteligenți și cei mai instruiți, pe un diplomat abil, pe un orator de frunte, pe un scriitor de merit, pe un istoric distins, pe un patriot luminat. Nu scim alt bărbat de stat al României, care să fi întrunit atâtea calități ca Mihail Kogălniceanu. Căci la Kogălniceanu nu era numai aceea inteligență naturală, pe care o posed mulți din compatrioții noștri, mai era și o înaltă cultură și o cultură universală. Nu era subiect care să fi fost străin lui Mihail Kogălniceanu, fie pe terenul istoriei și al politicii, fie pe terenul științelor și al literaturii, fie pe terenul artelor. Și fiindcă vorbim de arte trebuie să adăugăm, că Mihail Kogălniceanu a fost unul din rarii oameni politici ai României, dacă nu unicul, care avea

FOIȚA.

Drapelul român.

(Marș militar de atac.)

Dedicat stégurilor armatei și inimelor, care bat pentru patrie.

Sub drapel, când țera chemă, stégul nostru să-l păzim,
Dela munți și pân' la mare, cu el nēmum noi umbrim.
El conduce fii țerei ca să n'frunte pe dușman,
Și să n'vingă sau să mōră, ca urmași ai lui Traian! (bis)

Înainte! Înainte! nu ne pasă de oțel,

Plōe glōnțe și obuze — sfântă-i mōrtea sub drapel! (bis)

*

Când drapelul desfășoră tricolorul românesc,
Inimele saltă'n pepturi, toți ostaș'însufleșesc;
Gândul lor e singur unul: țera în plină libertate,
Cu-ale ei drepte hotare de popōre respectate!

Înainte! Înainte! etc.

*

Iar de-i patria 'n pericol, glōtele se năinteze,
Toți la arme și sub stéguri — chiar și mōrții să n'vieze!
Curgă sângele șirōe, pe vrășmași noi sfărâmând,
Să se sgudue pământul, libertatea apărând! (bis)

Înainte! Înainte! etc.

Vitejia mōstenire ne-ați lăsat-o, voi strămoși,
Vulturii noștri pe stéguri sunt și ați tot fioroși!
Căci în urmă-ne lăsa-vom și noi pildă de mōrire:
Cum se luptă și se mōre pentru-a patriei iubire! (bis)
Înainte! Înainte! etc.

1891, Maiu 10.

Titus Dunca

Strofele se pot cânta și cu musica marselesei sau a marșului „Oștile stau față'n față”. Musica originală cu fam-fare de gōrne, intermediare s'a executat, pentru prima oară în Botoșani la 10 Maiu 1891, de banda regim. 16-lea de Dorobanți.

Trei nopți.

O convorbire de Adolph Wilbrandt, comunicată de Gilbert Remi.

(Urmare.)

Luminările ardeau atât de palid, ziua era luminōsă, crud de luminōsă pentru cel mic din pat. Acum aveam sentimentul deplin, că l'am pierdut și voind să merg spre el, am leșinat.

Dōmna Toni făcu o pauză de câteva momente. Stam și noi nemișcați. Ea avea o vōce ce străbătea adēnc la inimă, totodată reflectam în mine, că de unde are ea puterea a istorisi toate acestea, atât de obiectiv, fidel și de franc.

Ca și când ar fi găcit cugetarea mea, reluă ea deodată: Nu ve mirați și voi? Eu însă-mi me mir. Dar pe când ve istorisiseam acestea o pațiu curios; pe când îmi reamiteam cēs de cēs acesta nōpte înfricoșată, am început în faptă a înțelege „legătura”, care precum aici dta face „novela” și me simțiam îndemnată puternic a urmări aceea legătură și așa am trebuit să continuez. Dar credeam, că n'am adaus nici un sentiment, pe care nu l'aș fi încercat; am lăsat tot în aceea aromnēlă nedefinitivă, de care eram cuprinsă în nōptea aceea. O a treia nōpte a trebuit să vină — la mine sunt tot nopți, adause ea mișcată și suridēnd. Despre acesta a treia nōpte trebuie să dic eu însămi, că era amestecată după receptă, din nefericire și fericire. Nici în acesta nu mi s'a întâmpnat nimic neobicinuit, nimic, ce ar sămăna cu o „acțiune” adevărată ca o „istorie” numai ceea ce se petrecea așa în mine. . . . Vreți să o mai auziți?

Consimțiam cu toții. Lambertina se apropiase cu totul de dōmna casei și se uita cu privirile ei țintă în fața ei.

— Fiți liniștiți, o voi face pe scurt.

--- Era o jumătate de an mai târziu, pe la finea lui Ianuaru 1871; pe atunci locuiam încă în M. Eram ērași singurā, ērași ardeau luminări, ele erau însă aședate în șiruri la ferestri cate numai au încaput, pentru că tot orașul iluminase. Intru sērbarea

pentru arte o predilecție, o cunoștință, o pasiune extraordinară.

Una din calitățile lui Mihail Kogălniceanu, care nu trebuie uitată, este aceea a bunătății lui. M. Kogălniceanu era bun și darnic.

Dar ceea-ce mai distinge pe M. Kogălniceanu și îl pune mai presus de mulți alți bărbați de stat ai României, este românismul, naționalismul cald și sincer al acestui bărbat. El iubea din inimă pe toți membrii marelui familii române pe care o purta în sinul său, el a visat până la ultima sa suflare la o Românie mare și unită și putem dice, că realizarea acestui vis era idealul suprem, la care ținea, politica sa. Și nici un om în România nu cunoștea ca Mihail Kogălniceanu starea românilor din toate țările prin care sunt împrăsciați, relațiile și aspirațiile lor.

Dacă un monument se va ridica vreodată lui Mihail Kogălniceanu, și nu se poate să nu i se ridice când-va, va trebui ca toate țările române să figureze la picioarele lui și să contribuie la ridicarea a celui monument. Cu cuvântul, cu condeiul și cu faptul, Kogălniceanu a apărut în totă viața sa ideea românismului și dacă n'ar fi făcut nimic alta în lunga sa carieră politică, acesta de ajuns ar fi pentru ca istoria să îl proclame: *un mare român*.

Etă acum și câteva notițe biografice privitoare la ilustrul mort:

Născut la 1806, Mihail Kogălniceanu debută în cariera învățământului ocupând la Iași prima catedră de istorie națională, creată pe timpul organizării școlilor sub domnia lui Ioan Sturdza. La 1833 el părăsi Moldova și percurse întreaga Germanie și o parte a Franciei, căutând și adunând material pentru „Istoria Valachiei și a Moldovei” pe care o mai scrisese mai târziu.

Intors în țară, fundă împreună cu Negruzzi și Alecsandri „Dacia literară”, o revistă științifică și literară; contribuă la întemeierea teatrului național, publică sub titlul „Archiva românească” o colecțiune de documente istorice și sub titlul „Letopisește” o colecție de cronică românească (3 volume, Iași 1845, ed. II. București 1872).

Împreună cu Ioan Ghica și Vasile Alecsandri scose ziarul Progresul, și cu Hurmuzachi și An. Panu întemeie organul „Steaua Dunării”, cu care capătă mare influență în opinia publică liberă și silă pe guvernul lui Mihail Sturdza la emanciparea țăganilor.

În Septembrie 1857 Kogălniceanu fu ales deputat în divanul ad-hoc pentru Moldova, unde în se dința dela 29 Decembrie 1858, când se procedă la alegerea Domnului, fiind pus pe lista candidaților, ceru să fie șters, de ore ce era pentru alegerea unui principe dintr-o familie domnitoare străină.

Sub domnia lui Cuza, influența lui Kogălniceanu creștea din ce în ce mai mult și pe la mijlocul anului 1860 el veni în capul noului minister ales de Cuza printre liberali. Atunci el se distinse ca orator elocuent și ca om politic foarte abil în cestiunile furtunoase, în care se angajă guvernul.

Șef al guvernului în 1864, el creă consiliul de stat, introduse în legislațiune dreptul comunal, organiză consiliile județene, unifică legile civile și militare, înzestră țara cu legea instrucțiunii, în vigore până astăzi, creă universitatea din Iași, etc.

armistițiului ce se încheiase înaintea Parisului, și pe care îl considerau și pe drept ca și pacea; pacea cea mai frumoasă după un astfel de război! Pe stradă sub mine undulau mii de oameni; în fața mea dincolo iluminate toate casele de sus până jos; din ore care distanță auziam muzica lărmuitoare, războinică, și... Imi perdui răbdarea, nu mai puteam suporta această stare, înțeleg în seara aceasta, m'am așezat înaintea lămpii la mese, pusei toate aceste scrisori înaintea mea, care în același timp me fericiau și me întristau și mai adăusei la ele și toate suvenirile, pe care le adunasem din primele zile de fericire. Bu chete veștejite dela el, versuri scrise cu creionul, foite rupte, o panglică dela un bal, o buclă de păr brun; ah dar ce se va le mai înșir, voi scrii ce a dăna omului fericit... Și petra aceea cu primul bilet și cu diariul era printre ele. Eu nu me mai uitasem niciodată la acel diar; în contra căruia simțiam o antipatie neclară; acum însă dedată cu diarele, ce aduceau rapoartele de război, o luai în mână și o desfoai. „Viitoriul imperiu german!” Pentru-ce sunt toate acestea subtrase cu roșu? me întrebam eu. I-a plăcut lui acesta atunci atât de mult? Eram imi trecu un fior prin inimă — și am început a ceti: „Confederațiunea statelor germane de nord e înființată, pe acest arbore va crește o coroană și acesta se va numi imperiul! — Da acest imperiu sosise acum, între bubuitul tunurilor și al fanfarelor de triumf, arborele crescuse, inbita lui Germania devenise „mare, unită și liberă” — și s'era Toni soția lui! — Am început să plâng cu amar.

(Va urma.)

La 2 Maiu 1864 făcu sub Cuza făimăsoa Jovitură de stat, când disolvă camera și proclamă statutul, care fu confirmat apoi printr'un plebiscit. Împreună cu statutul proclamă mai multe legi între cari și cea rurală pentru improprietărea țăranilor.

Retras pentru cât va timp, fu din nou ales deputat și reveni la minister (sub principele Carol) în Noembrie 1868 ocupând portofoliul internelor până la 24 Ianuarie 1870.

În ministerul coalițiunii, care veni după căderea conservatorilor la 1876, Kogălniceanu ocupă portofoliul esternelor până în Iuliu același an când demisionă și reveni la același minister la 3 Aprilie 1877 în președinia intrării rușilor în țară.

După războiul din 77 se duse împreună cu I. Brătianu la congresul din Berlin, unde apără cu căldură cauza română, în deosebi cauza Basarabiei.

În 1880 fu trimis ca ministru plenipotențiar la Paris, de unde se întorse la 30 Iunie 1881 și intrând în cameră se despărți de Ioan Brătianu, trecând în opozițiune pe tema cestiunii Dunărei și a neînțelegerilor pe tărâmul comercial cu Austro-Ungaria.

După căderea liberalilor în 1888, Kogălniceanu se împacă cu Ioan Brătianu.

De atunci încôce activitatea lui politică deși n'a încetat nici un moment, n'a mai avut însemnătatea de odinioară, ceea-ce lesne se poate înțelege, la un bărbat care purta 85 de ani în spinare.

Totuși M. Kogălniceanu a luptat chiar și în ultimele alegeri și se știe că a fost ales deputat la Iași, după ce-și mai pusese candidatura la Galați și București.

M. Kogălniceanu a murit la Paris în institutul Frères St. Jean de Dieu unde se dusesse spre a se supune pentru a treia oară unei operațiuni fiind însoțit de duii doctori Severean și Drăgescu.

M. Kogălniceanu, a încetat din viață după două ceasuri dela operație.

Fii defunctului Kogălniceanu aplecat la Paris. Camera și senatul au ridicat ședintele în semn de doliu.

Clubul liberal național precum și alte cluburi au arborat drapelul negru.

Membrii comitetului dirigent al partidului liberal ales aseră se întrunesc în astăseară pentru a alege o delegațiune însărcinată a îngriji de cele necesare pentru a se face o înmormântare pompoasă lui M. Kogălniceanu.

M. S. regele a fost înștiințat telegrafic de mărtea fostului său consilier M. Kogălniceanu.

Corpul defunctului Kogălniceanu va fi adus în țară, unde se va face înmormântarea.

Clubul liberal a telegrafat tuturor cluburilor liberale din țară, vestindu-le mărtea lui Mihail Kogălniceanu.

„Timpul”

Cronică.

Zarand, în Iunie, 1891.

(Economice. — O întrunire și ceva în perspectivă. — Esame și câteva reflecțiuni.)

De câteva zile timpul s'a îndreptat spre bine. Grăul, cucuruzul și alte sămănături s'au desvoltat, în timpul din urmă bine, încă e speranța de o recoltă mai bună ca de mijloc. S'a întâmplat aici colo și câte o furtună, împreună cu grindină, unde s'a nimicit totă vegetația, sămănăturile și pomele. Atare casă fu la Stanija și Dupăpétră. Orcanul a fost atât de violent și grindina așa de mare, cum nu s'a mai pomenit. Drumul lucrat de germani până la minele de aur din Stanija, carele a costat deci de mii de floreni, a fost în mare parte ruinat de valurile furioase ale apelor, cari cu răpejune grăbiau din vârfurile dealurilor, mănând arbori și stânci, pe cari le-au deslipit din locurile, unde au stat de sute de ani.

La 21 Iunie st. n. s'a ținut o întrunire a mai multor inși din inteligența magiară în scările dela Vața de jos. Scopul întrunirii, a se pregăti o mare petrecere cu das în scările dela Vața de 26 Iuliu st. n. în favorul „Kulturegyletului”.

Convocătorul e semnat de un avocat și un sub jude reg. din Halmagiu. Comisiunea arangiatore a petrecerei vor fi cei trei pretori supremi din Halmagiu, Brad și Baia de Criș. Va se dice, draga de administrație va avé se ia sub aripile sale „Kulturegyletul”. Cu D-deu! Sunt însă o mulțime de notari români, și jude de pria comune toți români afară de 3—4 excepțiuni! Cât de delicată le va fi poziția acestora, primind invitații dela pretore, și se nu le satisfacă? Mult dăch, multă rezoluțiune se pretinde dela un inferior, ca el să refuze a implini voia superiorilor, când un act li se pune pe masă, și când știe că superiorul în tot momentul îl poate șicana. Credem totuși, că pe cât timp „Kulturegyletul” față de români și urmăze scopul său bine cunoscut, cei ce voesc a fi și-a rămâne români și vor vedé de treburile lor.

Avem și noi instituțiunile noastre culturale. Avem acum despărțământul asociațiunii al X Brad reînviat, și la acest despărțământ aparțin românii din cele 3 pretoriate: Pote se contribue, cine voesc și pecăt scim până acum avem numai un membru la despărțământ din corpul notarial; érá dintre jude numai unul de lécca membru ajutătoriu. Dar se nu fac imputare acestor organe politice numai, când alții o merită pote în un grad mai mare. Cine a participat la adunarea canstituanta a despărțământului al X-lea Brad, al asociațiunii transilvane, ținută la 23 Maiu v. în Brad, a trebuit să vină la convingerea că dis'a „multă putrejuné e în statul Danimarecei” ni se putea aplica de minune. S'au putut vedé preoți cu stare bună, lipsiți de spese cu creșterea fiilor, făcându-se membrii ajutători ca de milă cu câte un floren, altora bocotani a trebuit să li se frece cum am dice hréu la nas ca să dea taca de de membrii ordinari, deși unii au avut fii împărtașiți cu stipendiu.

Cei mai mulți au strălucit prin absență, și încă din aceea, cari în afaceri bisericesci, și unde e vorbă de onoruri se îmbuldesc, érá când e la fapte stau pitulati. Cum se dice „la plăcinte înainte, la nevoi înapoi”! Ce se mai dice apoi de învățatori, ori de ómenii din popor!!

În genere aplicarea de a contribui spre scopuri filantropice și culturale, apoi pentru scopuri naționali, cu puține excepțiuni respectabili, o aflăm puțin cultivată. Mai tot aceea și ómeni îi vedem contribuind în toate părțile, unde se recer bani.

De aceea am creșut că e timpul de a sbicini indiferentismul, ce se pote observa în aceste părți la o mare parte din așa numită „inteligență”.

Așa nu mai merge! În împrăjările critice, când e vorba de înaintarea unui scop național ori cultural, fie care trebuie se concurgă cu denarul său. Și dacă sunt ómeni, cari știu se arunce de multe ori în vent banii, érá alții cari îi adună, ca se fie numai grămadă, pe acestea se-i notăm, și dacă ei na-și deschid baierile pungei, când o cauză națională pretinde, societatea trebuie se-i alunge în visiunile lor și în locurile lor de petreceri; și astfel se le închidă calea dela afacerile noastre publice, fie bisericesci, fie naționali.

În deșert ne vom bate peptul ca fariseul din scriptură, strigând, că suntem gata a muri pentru binele națiunii, și când e la adecă, adecă la fapte, te retragi sub un pretecest sau altul, și nu dai o pără chioră. Fapte ne trebuie. Jertfe materiale trebuie să arătăm pentru afacerile noastre publice.

Pe aceste se-și clădescă fie-care pedestalul mării.

La 24 Iunie s'a ținut esamenul la școala de stat de fete din Brad. Majoritatea elevelor o formeză fetele române din Brad.

La 28 Iunie s'a ținut esamenul dela școala populară ev. reformată din Brad, și aici sunt preste 20 elevi români din Brad și giur. Tot în acésta di s'a ținut esamenul și la școala noastră populară din Brad.

Ei dară aici ar trebui ca să fac o compărare între progresul cel fac pruncii noștri la cele 2 institute străine, și la școala noastră. Diferința ar fi în de favorul nostru. Și-o dicem fără multă vorbă că ridicarea școlei noastre din Brad nu se pote face fără acuirarea unei noué puteri didactice, fie acel învățtoriu ori învățatore. A mai lăsa lucrurile să se continue așa e în detrimentul nostru. Să sperăm, că nesuințele comitetului nostru pirochial din Brad vor sci învinge greutatea împreunate cu aducerea unei noué puteri didactice.

Eremitul.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Arad, 18/20 Iunie 1891. Astăzi s'a ținut aici primul esamen la școala superioară de fete, care școlă precum se știe s'a întemeiat prin reuniunea femeilor române din Arad și provincie.

Știut este, ca din incidentul înființării acelei reuniuni s'a fost escat o certy înverșunată între elementele de aici, carea a trecut și prin jurnalistica noastră, bagsemă așa e făcut românul, că toate lucrurile bune se le realizeze prin certy.

Destul că reuniunea s'a întemeiat, s'a pus în lucrare, și lucrarea ei a fost binecuvântată de Dumnezeu, căci în al treilea an al existenței sale a deschis școala sa superioară cu internat menită pentru creșterea ficelor de român din aceste părți.

O deosebită bucurie s'a vedut nu numai în fetele elevelor acestui institut, ci și în publicul ales și numeros, care a asistat la esamenul de astăzi, dar mai ales unii părinți cari până aci erau dedați ași audi ficile lor învățând în limba străină prin școle magiare, căci școle române în apropiere nu aveau — lacramau de bucurie audindu-și ficile răspundând la esamen în limba maicii lor, cu adevărat acésta bucurie nu se pote descrie, ci numai simți!!

La examen a presidat înalt Prea Sântitul D-n episcop diocesan Ioan Mețianu, patronul reuniunii femeilor române din Arad și provincie, în prezența prezidenței, vice prezidenței și a membrilor de comitet al reuniunii, precum și a întregului corp profesoral dela institutul nostru pedagogico teologic, ér ca óspeți au fost, magnificența Sa domnul Vincențiu Babeșiu, mai mulți preoți și învățători, precum și o cunună frumoasă de dame și domnișore din Arad și provincie, și alți numeroși inteligenți, cari au datina a se interesa de binele comun.

Din răspunsurile elevelor și din predarea singuratecelor obiecte de învățământ, înaltul presidiu în fața tuturor celor prezenți a constatat rezultat multămătoriu pe deplin, și astfel s'a dovedit, că reuniunea femeilor române prin comitetul seu a bine nimerit, când a chemat la acest institut de directoră pe dna Maria Popoviciu ér de profesora pre d șora Octavia Stolojan, caci dñsele în faptă au arătat că sunt prea demne de încrederea ce li s'a dat, și că posturile, ce le ocupă, le ocupă cu adevărată demnitate și noi cari am avut fice la acel institut suntem și putem fi superbi de rezultatul obținut.

Institutul acesta s'a deschis în luna lui Octombrie anul trecut, și prelegerile regulate s'au început abia cu prima Novembre a. tr. și totuși în decurs de 8 luni elevele au parcurs tot materialul de învățământ prescris, și răspunsurile lor au arătat, că au învățat cu temein, încât cu nimica n'au rămas îndărăpt.

Nu mai unica dorința a rămas îndărăpt, și anume, că acest institut să fie spriginit și din partea publicului numai așa precum merită scopul, ce el urmărește. Cu adevărat că tot începutul este greu, și așa și acest institut s'a început activitatea între împrejurări de tot modeste, ba putem afirma, că el a fost chiar rău vădit în ochii multora, cari se țin că sunt de ai noștri, s'eram însă că viitorul mai de aproape va sci aprea însemnătatea unui asemenea institut de cultură a căruia lipsă ardătoare s'a simțit de mult în Arad, și sperăm dela tot românul și dela tot omul de omenie de aici, ca după puținele sale se spriginescă șola, carea tinde la scopul intru a crește adevărat femeii române nemulului nostru românesc!

Correspondentul.

Varietăți.

* (Școlă de fete la Sinaia.) Mai multe dñe din Sinaia vor deschide o subscripțiune spre a înființa acolo o școlă de fete, sub numele de „Carmen Sylva“.

* (Cas de mörte.) Cardinalul Haynald, fostul episcop al Ardealului și pe urmă arhiepiscop de Kalocsa a răposat în 4 Iuliu.

Mare prieten al uniunii Ardealului cu Ungaria, dușman de mörte al autonomiei Transilvaniei, în era anilor 1861—1864 a jucat o rolă prea tristă față de aspirațiunile poporului român, opunându-se în frunte cu alți magnati influenți a intra în dieta din Sibiu dela 1863. Resultatele pășirii lui au fost destul de deprimătoare pentru românii din Ardel.

* (Căsătoria mostenitoriului.) Principele Leopold de Hohenzollern s'a pronunțat în modul cel mai categoric contra proiectului de căsătorie al principelui Ferdinand de Hohenzollern și a adresat o scrisore guvernului român spre ai mulțami pentru atitudinea sa în cestiunea proiectului de căsătorie al principelui Ferdinand.

* (Convocare.) Adunarea generală a reuniunii femeilor române selagiane este conchiemată pe 3 August st. n. a. c., în comuna Selsig. Membrii reuniunii și toți aceia, care se interesează de cultura femeii române, sunt poștiți să binevoiască a participa la această adunare generală.

Șimleu 28 Iunie, 1891.

Clara Maniu,
prezidentă.

Cosma,
secretar.

* (Lucrătorii secui în Cluș.) E lucru cunoscut și cetitorilor noștri, că ministrul de comerț în vederea împedecării emigrării secuilor a luat hotărîrea de a întrebuița pe beții secuila lucru pe la căile ferate. După cum am fost cetit în „Koložvár“ întrebuițarea de lucrători secui a început, dar nu arată succesul dorit. Dovadă despre această e următorul cas: Direcțiunea căilor ferate din Cluș a aplicat pe mai mulți secui la lucru. Dar ce se vede? Trei din acestia spre marea surprindere a direcțiunii n'au voit să primescă plata de 80 cr. pe zi și au cerut urcarea ei la 1 fl. Ba ce e mai mult, nu s'au mulțumit cu baracele de locuit și au cerut locuințe regulate. Suprinderea pentru direcțiune a fost cu atât mai mare cu cât secuile, cari erau plătiți cu 10—20 cr mai bine ca alți lucrătorii n'au voit să rămână pe lângă tot favorul la lucru, ci și-au luat catrafusele și au plectat érași în secime. Curios lucru! Pe lângă totă gugușala guvernului magiar, lucrătorii secui nu voesc se scie nimic de această. Se vede, că e mai dulce pâinea românească,

căci bine înțeles, secuile sunt atrași de o însemnată putere magnetică pe pământul României libere.

* (Convențiune vamală) După-ce se va sfârși discuțiunea și votarea proiectului de tarif vamal în camera română, se va naște o discuțiune în privința proiectului de lege în trei articole, anecstate la tarif, proiect de lege, care prevede condițiunile, cari trebuie să se aplice la tarif.

În adevăr, mai mulți deputați, printre cari putem cita pe dd. Al. Djuvara și Iancovescu, sunt hotărîți a prezenta un amendament la proiectul de lege adnecsat la tarif, pentru a cere ca tariful să nu se aplice decât puterilor, cari ne vor acorda tratamentul națiunei celei mai favorisate.

Acest amendament are de scop a nu acorda Austro-Ungariei beneficiul tarifului nostru.

În adevăr, Austro-Ungaria nu ne acorda tratamentul națiunei celei mai favorisate, căci vecinii noștri au trei tarifuluri: tariful de resbel, care dela 1 Iuliu nu ne va mai fi aplicat; tariful general, care va fi aplicat produselor noastre și în fine un tarif special mai favorabil de care România nu va beneficia, scrie „Timpul“.

* (Un interesant proces de milióne în România.) Renumitul proces de moștenire după princessa Sturdza, — după o durată de aproape 5 ani, s'a hotărît în fine prin o sentență adusă de curtea de apel din Iași. Princessa a răposat ca văduva domnitoriului de odinioară a Moldovei, a principelui Mihail Sturdza, la 7 Maiu 1885 în Baden, lăsând după sine o fică, pe princessa Maria, care mai târziu a ajuns nora principelui Gorgiacoff, cancelarul Rusiei. Principele Mihail Sturdza mai avea însă doi copii din prima căsătorie, și anume prinții Dumitru și Grigorie La mörtea princesei era de față numai princessa Maria, pe care frații vitregi au împroscat-o din motivul, că ea ar fi pus mâna pe două milióne de franci aflători (în hârtii de valóre) într'un portofoliu, pe care princessa nu i depusese la nici o bancă. Afară de această prinții Dumitru și Grigorie au mai acusat pe sora lor vitregă și din cauza, că ea îndată după mörtea mumei sale a trimis pe cameriera sa Maria Anniser la Paris după un lăcătuș iscusit și anume după lăcătușul Parquier, care de fapt a și trimis la Baden pe cel mai bun lucrător al seu Cornu, ca se deschidă toate cassele de fer ale princesei. În decursul pertractării procesului s'a dovedit, că princessa Maria prin desciderea casselor a ajuns în posesiunea a 186,000 franci, dar cu privire la înstrăinarea celor două milióne de franci nu s'a putut dovedi nimic cu documente. Curtea de apel din Iași, pe baza motivelor aduse, a condamnat pe princessa Maria la restaurarea sumei de 186,600 franci dimpreună cu interesele, ér cu privire la înstrăinarea portofoliului cu cele două milióne, nefind dovedi, cauza prinților a respins o. După cum cetim în diarele din România, prințul Grigorie Sturdza va face recurs în contra acestei sentențe. Se vorbește însă pe de altă parte, că pentru a pune capăt acestui proces, va interveni o împăcare.

* (Surorile lipite.) De câteva zile se väd în teatrul Gatté din Paris două fete surori, Rosa și Iosephina lipite de-olaltă. Ele sunt frumoase, de 15 ani, blonde cu ochii de azur, cântă vesel din vióră, sunt strânse amândouă într'o singură rochiță rosa, cu toate acestea au două corpuri. În fapt se väd 4 brațe, 4 picioare, însă cele două creaturi sunt unite prin spatelile lor. Dar cele două gemene, crescute de olaltă, nu se înțeleg totdeuna, părinții lor trebuie să se năcăjască adeseori. Pe când una e obosită și vrea să se odihnescă, cealaltă ar dori să mai alerge. Ele s'au născut în Bohemia. La nascerea lor au fost inscise separat, dar ele nu vor pute avé decât un singur bărbat. Améndouă se bucură de bună sănătate.

PARTEA ECONOMICĂ.

Societățile țărănesci pentru asigurarea vitelor

de Dr. Löll

traduse și explicate pentru popor
de

Ioan Căndea.

Scopul societății.

(Urmare.)

§ 18. Se află un membru, care ru este indostulit cu prețuirea vitelor lui, acela are drept de a cere o adouă prețuire în timp de 8 zile, pe care o face directorul, denumind alți trei membri, dintre cari unul și-l alege proprietariul, cu această adouă prețuire are de a se mulțami proprietariul fără de nici o contra dicere.

§ 19. Asigurarea se estinde preste întreg anul, o asigurare mai târzie atunci se estinde pe restul, care rămâne, și întră în vigóre numai după-ce proprietariul subscie statutele, ceea-ce însemnă atât, că el se supune ordinațiunilor impuse prin statute.

Dacă un membru vechiu își asigurază o vită de nou căști-gată, atunci asigurarea începe cu ziua prețuiri și descrierei vitei în cartea principală.

Banii de intrare (premii)

§ 20. Fie-care participante al societății are de a solvi în cassa societății 1 cr., dela fiecare florin din suma de asigurare, ca tacsă de intrare sau primire. Dacă un membru în urma înmulțirii averei și înmulțesce și numărul vitelor, atunci are de a plăti și pentru aceste tacsă de primire.

Din banii de primire se formază un fond de rezervă, capitalul fondului de rezervă se poate împrumuta însă pe ipotecă, sau se depune spre fructificare la vre-o bancă.

Despre întrebuițarea lui dispune numai adunarea generală.

§ 21. La plătirea despăgubirilor și altor spese, se încasază dela fie-care membru câte doi cruceri dela fie-care sumă de 5 fl. din suma de asigurare, această sumă de 2 cr. se încasază totdeuna înainte de fie-care pătrar de an, dar așa ca calculatoriul să o și primescă în cele dintâi deșce zile din fie-care pătrariu de an.

§ 22. Urmază participarea la societate după începearea anului din calendariu sau a cuartului, atunci este de a se plăti întregul premiu pentru pătrariul curent.

§ 23. Care este în restanțe cu două premii trei lunare, și care după trei provocări, cari trebuiesc făcute în luna primă din pătrariul aldoilea, nu le plătesce acela se eschide dela toate drepturile și pretensiunile societății pentru fie-care provocare are de a plăti câte 10 cr. servitoriului societății. Nu este destul numai cu eschiderea, ci contribuiri restante se scot pe cale judecătorească.

§ 24. Ce întrece din contribuiriile treilunare se adauge totdeuna la finea anului după calendariu la fondul de rezervă, până când acesta ajunge la suma de 10% din suma totală de asigurare.

La cas se nu ajungă acele contribuiri la acoperirea speselor, atunci directorul este înfaptărit la cas de nevoe a ridica contribuiriile dela doi la trei cr., pentru fiecare sumă de 5 fl din suma întregă de asigurare.

Să nu fie nici această de ajuns atunci este de a se convoca adunarea generală, care are de a decide, că sau se se ridice contribuiriile sau se se atingă fondul de rezervă.

După-ce a ajuns fondul de rezervă la sumă de 10 % din totala sumă de asigurare și la finea anului urmază o întrecere (profit) însemnată, această sumă trecătoare nu se mai adauge la fondul de rezervă, ci se trebuințază spre scopul acela ca să se micșoreze premiile sau dacă este destul de mare, atunci nu se mai scot premii pe un pătrar dela membru.

Stabilirea și plătirea despăgubirilor

§ 25. Se bolnăvesce, nenorocăse, schilăvesce sau mörte o vită asigurată, atunci proprietariul dacă nu vrea să-și perdă pretensiunile dela societate trebuie să facă despre această arătare în timp de o oră la directorul societății, absentând directorul societății, atunci arătarea are de a se face unui membru din direcțiune.

§ 26. Directorul sau membrul din direcțiune, care este înscințat, este dator a pleca împreună cu doi membrii la fața locului spre a se convinge despre causă, și de a sta- veri la casuri de mörte pretensiunile de despăgubire conform statutelor, la casuri de morbiuri, trebuie consltat un veterinar diplomatic și diplomat, ca să se supue vita unei vindecări sau se se tae?

§ 27. Dacă se decide ca vita, să se pue sub grija veterinarului, atunci trebuie căutat numai un veterinar diplomatic, se decide însă ca vita să se tae și din carnea ei să se scote mai mult, ca cât a decis societatea pentru desdaunare atunci și suma ce întrece se dă proprietariului.

§ 28. Dacă un proprietariu nu se supune decisiunei directorului la casuri de felii acesta, atunci el pôte face cu vita lui ce voesc, dar trebuie să abdică de ori-ce desdaunare din partea societății.

§ 29. Când o vită morbosă se află sub grija veterinarului, atunci proprietariul trebuie să urmeze prescripțiile veterinarului și se dea toate doftoriile de casă în cinste adecă fără bani, la din contră el perde toate pretensiunile de despăgubiri din cassa societății.

Se vindecă vita, atunci proprietariul are de a plăti spesele de vindecare până la suma de 4 fl. ce e mai mult aceea se plătesce din cassa societății, se întâmplă de mörte vita atunci societatea are de a se îngriji de toate, atât de spesele avute cu veterinarul cât și de despăgubire.

§ 30. Dacă mörte o vită sub presupunerile § 1 sau dacă dispune directorul să se tae, atunci proprietariului îi se dă ca rebonificare $\frac{3}{4}$ din prețul asigurat, și în cazul din urmă îi se mai dă și ceva din profitul curat § 27.

(Va urma.)

Mulțamită publică.

Maialul școlei din Poplaca, ce s'a ținut în acest an în 30 Maiu v. a reușit preste asceptare. La această reușită a contribuit, pelângă frunțașii comunei noastre, inteligența comunității învecinate Reșinariu și Gurariului! O surprindere placută s'a făcut celor prezenți și în deosebi noue poplăcelor, când în avântul cel mai mare al petrecerei, apare de edată în mijlocul nostru dl asesor refer. scolar Mateiu Voilean cu preastimatai soție, tuturor ni s'a părut a fi fost ziua mult prea scurtă, s'a disolvat numai când a sosit nópcea cu deseale sale umbre.

Cu această ocaziune au încrâncăse de înținare și suprasolviri dela următorii p. t. domni și domne:

Ion Ivan, notariu Gurariului, 2 fl. 50 cr., Aureliu Millea notariu Poplaca, 2 fl., Aleman Dancășiu, primariu Rășinariu 1 fl. 50 cr., Mateiu Voileanu, asesor Sibiu, Iosif Goga paroch, Gerasim Cărpinișan, notariu, Moise Frățilă învățătoriu, Bucur Giurcoiu, Neculae Giurcoiu și N. N. din Rășinariu, Valeriu Millea vicenotariu, Poplaca, Ioana Rebegea Aurel Dăcei vicenotariu, Valeriu Popoviciu inv. dirigit și Eronim Mărdan inv. din Gurariului toți câte 1 fl.; Coman Baca paroch Poplaca, 60 cr., Radu Stoica, primariu, Vlad Vlad, cassariu în Poplaca, Michail Stoia inv., I. Marin învăț., Ioan Grecu medic, Liviu Brote propr., Maria C. Mitrea și Corneliu Cioran, din Rășinariu câte 50 cr., Marcu Marcu, paroch

Ioan Muntiu, din Poplaca, Neculae Ciucian vornic, George Stoica, Parachiva Muntean, din Rășinariu, și Ioan Radu Sibiu câte 40 cr.; Coman Hămbășan director scol., Aleman Galea inv., Ioan Stăngu inv., Stan Oancea, Petru Messinger Ioan Lubinczky, Bucur Licoiu, Parachiva C. Cioran, Achim Duma, Sava Suroiu, Istina Poplăcenel, Ana Fleschin, Ana I. Oancea, din Rășinariu, Vasile Murgău inv. în Cacova, Ioan Gota v. prim., Ioanes Muntiu cantor, Oprea Motronea, Maniu P. Marcu, Ioan Olariu, Pantilimon Oprea, Mărina N. Goța, Stana C. Brat și Maria C. Tănase din Poplaca câte 20 cr. —

Suma intratelor 29 fl. 60 cr. v. a. Din acesta s'au acoperit în tocmăi spesele de arangiere. Tuturor acestor p. t. domni și domne precum și on.

primării comunale și domnilor parochi din loc, care cu multă bunăvoință au oferit, spriginul necesar întru arangierea acestei petreceri, corpul învățătoresc își împlinesce o plăcută datorință, când în numele său și al scolarilor vine a le esprima și pe această cale cele mai călduroase mulțămiri.

Poplaca, 20 Iunie, 1891.]

Corpul învățătoresc.

Nr. 432.

[98] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești vacante din tractul Branului mai jos specificate, prin această se eserie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român.”

1. Zernesti, pentru clasa I paralelă, cu salariu anual de 200 fl. v. a.
2. Măgura, pentru clasa I cu salariu anual de 150 fl. v. a.
3. Șirnea, pentru clasa I cu salariu anual de 200 fl. v. a.
4. Fundata, pentru clasa I cu salariu anual de 200 fl. v. a.

5. Moeciul superior, pentru clasa I cu salariu anual de 205 fl. 50 cr.

6. Holbav, pentru clasa I cu salariu anual de 200 fl. v. a.

7. Vlădeni, pentru clasa a III a cu salariu anual de 230 fl. v. a.

Vlădeni, pentru clasa I cu salariu anual de 150 fl. v. a.

8. Poiana Mărului, pentru clasa a II-a cu salariu anual de 330 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi au a-și asterene suplicile lor instruite conform legii la subscrisul oficiu în termenul legal și a se prezenta poporului spre a-și arăta desteritatea în cântări, fiind posturile învățătorești în genere împreunate cu cantoratele.

Zernesti, 12 Iunie, 1891

In conțelegere cu comitetele parochiale Oficiul protopresbiterial greco orietal al Branului.

T. Mețian,
protopresb.

Nr. 402

[95] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești clasa I și a II a dela scôla elementară ortodocsă română din Sighișora, se eserie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foia oficială „Telegraful Român.”

Fie-care post învățătoresc e împreunat cu un salariu anual de 300 fl. v. a., în care se compută și lemuele de foc cu 20 fl. pe lângă quartir gratuit în edificiul scôlei.

Învățătorii aleși pe lângă prestarea iustrucțiunei prescrie de „Normativul

scolaru” vor avé a ține strana în Duminecile și sêrbătorile de preste an în biserică pe lângă cantorele în mod perondător cu învățătoriu clasei a III a.

Dela concurenți se cere ca până la espirarea concursului să se prezenteze în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea și în cântările bisericesci și a se face cunoscuți poporului.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi învățătorești au a-și înainta cererile de concurs conform legilor în vigore la oficiul protopresbiterial subscris până la terminul susmemorat.

Sighișora, 5 Iunie, 1891.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Sighișorei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Demetriu Moldovan,
adm. protopresb.

Nr. 178

[97] 2—3

CONCURS.

La internatul împreunat ce scôla civilă de fete a Asociațiunii transilvane e a se ocupa cu 1 Septembrie n. 1891, postrul de guvernantă pe lângă o remunerațiune anuală de 200 fl. v. a., și întrăga întreținere (vipt, locuință, încălțit, luminat, spălat).

Doritorile de a ocupa acest post vor avé mai ales să pörte de grijă de elevele interne în privința ocupațiunilor în ôrle afară de lecțiuni, în sala de studii și conversație, în dormitor și refectoriu, conform instrucțiunilor usitate la internatele mai de frunte, care esistă pentru tinerimea de secul femeesc.

Concursele instruite de

- a) carte de botez;
- b) testimoniul despre studiile pregătitoare;

c) o arătare în scris despre ocupațiunea de până acum;

d) o adeverință că concurenta cunõe deplin limba română în vorbire și în scriere, precum și limba germână sau cea magiară — să se prezente subsemnatului comitet până la 1 August n. 1891.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 20 Iunie, 1891.

G. Barițiu, Dr. I. Crișian,
presed. secret. II.

„Mielul” institut de credit, societate pe acții în Poiana.

Învitare.

Subscrișii convinși de adevărul, că în secolul al 19-lea, în secolul luminei și al asociațiunilor forța spirituală și morală a unui popor atêrnă dela starea lui materială, fiind că lipsind unui popor materia, acela este tributarul și sclavul altui popor conveștitor materialmente mai bine situat și în modul acesta se vede dat și privința intelectuală înapoi, — êră de altă parte, având în vedere lipsele materiale, de care suferă poporul nostru și pericolul, care îl amenință din partea cămătarilor, — ne ne-am determinat a înființa una cassa de împrumut și păstrare sub numele „Mielul” societate pe acții cu reședința în Poiana, comitatul Sibiu pe timp nedeterminat cu scopul de a ajuta cu împrumuturi de bani atât pe membrii societății, cât și pe alți indiviși, êră de altă parte a deștepta și desvolta în poporul nostru simțul de păstrare și economisare.

Deci ve invităm prin această a concurge cu subscrierile d-vostre la această societate pe acții numită „Mielul” și constătătoare din fondul social de 25,000 floreni împărțit în 500 acțiuni, fiesce-care în valôre nominală de 50 fl. v. a.

Termenul pentru subscrierile acțiunilor se defige până la 12 Iuliu st. n. al anului 1891, cu aceea observare, că subscrierile se fac la duul Elia Popp, notariu comunal în Poiana și că la subscriere are de a se solvi din valôrea nominală a acțiunilor subscrise 50%, êră celelalte 50% sunt de a se solvi dela adunarea generală constituantă în termen de 30 zile, — observând totodată și aceea, că nesolvirea regulată a ratelor atrage după sine perderea dreptului de acționariu.

Tot odată cu această ocaziune subscrișii fondatori ai numitei societăți dechierăm și aceea, că nu ne susținem nice un drept sau favor față de institutul înființând.

Poiana, în 1 Novembre, 1890.

[93] 2—3

Elea Popp. Ilie Georgescu. George Gișe. Dumitru Șufana.

Redactor responsabil Nicolau Ivan.

Nr. 178.

[96] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea cu 1 Septembrie n. a. c. a unui post de învățătoriu pentru „Istoria și Geografia” ca studii principale la scôla civilă de fete cu internat a Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român, prin această se eserie concurs.

Doritorii de a ocupa postul amintit au să presinte următoarele documente:

- a) atestat de botez;
- b) document despre cualificațiunea cerută prin legea statului (§ 103 a art. de lege XXXVIII din 1868) pentru ocuparea de posturi de învățători la scôle civile;
- c) o arătare în scris despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- d) arătarea specialității pentru care sunt pregătiți cu deosebire și
- e) fiind limba română limba de propunere, să dovedescă, că posed perfect limba română în vorbire și în scriere.

Concurenții, cari vor dovedi aptitudinea specială în privința cunôscerii limbei germâne, vor avé preferință între cei astfel cu pregătiri egale.

Concurentul, care va fi ales învățătoriu se obligă a propune până la macsimul de 30 ôre pe săptămână.

Cu postul, ce e a se ocupa, sunt împreunate următoarele beneficii: Pentru timpul, în care va funcționa în calitate de învățătoriu ordinarin provisoriu, ale sul va primî salariu anual de 700 fl. v. a., și 150 fl. v. a., bani de quartir; trecând în definitiv, acela va primî salariu anual 900 fl. v. a., și 200 fl. v. a., bani de quartir și tot la cinci ani de serviciu câte 100 fl., adaus cuincuenal la salariu.

Numêrul cuincuenalelor e ficsat cu 5.

Concursele însoțite de documentele numite mai sus să se prezente subsemnatului comitet până la 1 August n. 1891.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la Sibiu la 20 Iunie, 1891.

G. Barițiu, Dr. Ioan Crișian,
presed. secret II.

Nr. 370.

[92] 3—3

CONCURS.

Spre conferirea stipendiilor de venite în vacanță din fundațiunea lui „Gozsdu” pe anul scolastic 1891/2, pentru studiile dela facultățile mai

nalte, se eserie concurs sub următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze, că sunt fii de cetățeni ungari și se țin de biserică ortodocsă orientală română și studiază la vre un institut public din patrie cu succes bun, și că nu sunt în stare a se susține la studii din averea proprie sau a părinților lor.

2. La conferirea stipendiilor vor avé preferință cei mai înaintați în studii și în calculi.

3. Cei ce vor să studieze la vre-un institut afară din patrie, au să și motiveze pe deplin această necesitate, ca să li se esopereze concesionea ministerială, fără de care stipendiul în străinătate nu se pôte asigna.

4. Petițiunile instruite cu toate documentele necesari sunt a se adresa la cancelaria fundațiunei lui Gozsdu (Budapest, király u 13 sz.) până la 1 August a. c. cal. nou.

5. Totdeodată se provocă fostii stipendisti, ca până la 1 August a. c., să arete rezultatul studiilor din anul scolastic 1890/1, că altcum li se va sista stipendiul avut.

Budapesta, în 1 Iuliu, 1891.

Comitetul.

Nr. 1090.

[99] 1—3

Publicațiune.

Pentru edificarea unei baie de scăldat pe teritoriul comunei Rășinari, rămânând prima licitațiune fără rezultat, se eserie prin această a doua licitațiune publică minuendă pentru edificarea acelei scalde.

Licitațiunea se va ține la 19 Iuliu a. c. st. n. la 3 ôre p. m. în cancelaria comunei Rășinari.

Prețul esclămărei este 4622 fl. v. a.

Licitanții vor avé a depune un vadiu de 5% din prețul strigărei, pe care minus oferintele va avé a l întregi la 10% a sumei oferite.

Oferite scrise provădute cu vadiul recerut încă se primesce.

Planul de edificare, preliminarul de spese și condițiunile de licitațiune stau spre vedere publică în cancelaria comunală.

Rășinari, 28 Iunie 1891.

Primăria comunală.

„Mielul” institut de credit, societate pe acții în Poiana.

Convocare.

Subscrișii fondatorii ai cassei de împrumut și păstrare „Mielul” din Poiana, comitatul Sibiu, societate pe acții, — convocă prin această pe toți subscribenții de de acțiuni ai numitului institut la adunarea generală constituantă, esre se va ține în 12 Iuliu a anului 189 st. n. după amêdi la 2 ôre în sala scôlei gr. or. din Poiana.

Obiectele deliberărei sunt:

1. Deschiderea adunărei prin domnul Elia Popp.
2. Constatarea acționarilor presenți și a capitalului fondator reprezentat de acționari.
3. Alegerea președintelui, a 2 notari și alor 2 scrutători.
4. Raportul fondatorilor despre activitatea lor și darea socotelei despre starea institutului.
5. Desbaterea și votarea statutelor.
6. Alegerea direcțiunei și a comitetului de supraveghiere și
7. Absolvarea fondatorilor.

[94] 2—3

Poiana, în 27 Iunie, 1891.
Elea Popp. Ilie Georgescu. George Gișe. Dumitru Șufana.

Editura și tipariul tipografiei archidiececane,